

היום נלמד בעזרת ה':

יומא דף כג

למדנו במשנה לעיל - ומה הם מוציאים (לצורך הגורל)? אחת או שתיים:

אם מותר לכהנים העומדים לפייס להוציא שתי אצבעות, אז וודאי שמותר להם להוציא אצבע אחת, אלא שכוונת המשנה שאדם בריא מוציא אצבע אחת, ולאדם חולה שמוציא אצבע אחת יוצאת גם השניה התיירו להוציא שתי אצבעות.

והתניא וכו': וכן למדנו בברייתא ש'היחידין' (= החולים) מוציאים שתי אצבעות, וסופרים אותם כאצבע אחת.

קושיא: והרי למדנו בברייתא, שלא מוציאים עם האצבע את השליש (= את האצבע שלישית הנקראת 'אמה') או את האגודל, מפני הרמאים (= ביארנו בדף הקודם). ואם בכל זאת הוא הוציא גם את השליש הוא נכלל במנין, לפי שאינו רמאי שהרי האצבע אינה רחוקה מהשליש וניכר שהם משל אדם אחד, אבל אם הוציא גם אגודל מוציאים אותו משם והממונה מלקה אותו. משמע שאם הוא הוציא אצבע ושליש מונים לו אותם כשתי אצבעות ולא כאצבע אחת!

מטורקא דטייעי דפסיק רישיה: מלקים אותו ברצועה של ישמעאלים העשויה שוט לסוסים, שאינה רחבה בראשה אלא מחולקת לרצועות דקות (שבכך הסוס מרגיש בה יותר).

אמר אביי: בהתחלה הייתי סבור שמה שהמשנה (במס' שקלים) אומרת שכן ביבאי היה ממונה על 'הפקיע', הכוונה שהיה ממונה על הפתילות, וכפי שלמדנו שמהמכנסיים הבלואות של הכהנים ומהאבנטים הישנים שלהם היו 'מפקיעים' (= קורעים) ועושים פתילות שמדליקים בהם בשמחת בית השואבה בחג הסוכות, ועבשיו ששמעתי את הברייתא שהכהן לוקה מהממונה 'בפקיע' אני יודע שכן ביבאי היה ממונה להלקות את הכהן שהיה מוציא אגודל.

איבעיא להו שפיכות דמים וכו': הגמרא מסתפקת האם הנושא של שפיכות דמים היה מזולזל בעיניהם, או שהנושא של טהרה היה חמור מאד בעיניהם?

(המשך בדף הבא ↓)

ופשט ולבש: את דשן המזבח (=האפר שהיה נאסף ממדורת המערכה) היו תורמים בכל יום, הכהן היה לוקח כף מ'תפוח' האפר ושופכו בקרקע סמוך למזבח (והאפר היה נבלע בנס באדמה). מידי פעם כאשר הדשן עלה על גדותיו היו מוציאים את הדשן אל מחוץ למחנה. בהוצאת הדשן נאמר שהכהן 'ופשט את בגדיו ולבש בגדים אחרים – והוציא את הדשן'. לדעת תנא קמא: אין כוונת הפסוק לומר שהכהן צריך לפשוט את בגדי הקודש וללבוש בגדי חול – מכיון שה'בגדים' שהוא לובש הוקשו ל'בגדיו' שהוא פושט. אלא הוא לובש בגדי קודש אבל 'אחרים' - בגדים שחוקים או מפשתן לא מוצהב. לדעת רבי אליעזר: דורשים 'אחרים' – והוציא 'שכהנים בעלי מומין הפסולים לשאר עבודות כשרים להוצאת הדשן.

אמר ריש לקיש: מהדברים הנ"ל נמצא שנחלקו תנא קמא ורבי אליעזר - האם הוצאת הדשן נחשבת ל'עבודה' או לא. לדעת תנא קמא היא עבודה, אבל לדעת רבי אליעזר אינה עבודה ולכן כשירה בבעלי מומין.

אך לגבי תרומת הדשן נחלקו האמוראים האם גם בה נחלקו התנאים הנ"ל האם היא עבודה. או שהיא לכולי עלמא עבודה.

שורש המחלוקת נעוצה בפסוק הנאמר בתרומת הדשן 'ולבש הכהן מדו בד, ומכנסי בד ילבש על בשרו'. 'מדו בד' – זו הכתונת, 'ומכנסי בד' אלו המכנסיים. השאלה היא האם כוונת הפסוק שצריך רק שני בגדים לתרומת הדשן - ואם כן מוכח שאיננה עבודה (הצריכה ארבעה בגדים). או שצריך את כל ארבעת הבגדים, ויש סיבה למה התורה פירטה רק את הבגדים הללו (בשביל ללמד אתנו דברים נוספים הקשורים לבגדים), ואם כן היא נחשבת 'עבודה'.

ריש לקיש: ריש לקיש הסובר שנחלקו התנאים האם תרומת הדשן היא עבודה, מבאר את דעת רבי אליעזר הסובר שאיננה עבודה - בגלל שהתורה פירטה רק את שני הבגדים הנ"ל בלבד. ואת הלימוד ל'מדו-כמדתו' וללבישת המכנסיים קודם לשאר הבגדים – הוא לומד מעצם כך שהתורה לא כתבה בפשיטות 'ולבש הכהן כתונת ומכנסיים'.